

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL ASOCIACIJOS „A“ SKUNDO PRIEŠ LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJĄ

2019 m. rugpjūčio 14 d. Nr. 4D-2019/1-969
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstaigoje 2019 m. liepos 26 d. buvo gautas asociacijos „A“ (toliau vadinama ir – Pareiškėjas) prezidento X (toliau vadinama – Pareiškėjo atstovas) skundas dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos pareigūnų galimai biurokратиškų veiksmų (neveikimo), kai galimai neteikiamos ir viešai neskelbiamos ataskaitos apie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos Žuvininkystės skyriaus tarnautojų tarnybines komandiruotes.

2. Pareiškėjo atstovo skunde, be kita ko, nurodyta:

2.1. „Žemės ūkio ministerijos komandiruočių tvarka, taip pat ir informacijos apie komandiruotes skelbimo tvarka reglamentuota teisės aktuose: [...] Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2019-06-07 įsakymu Nr. 3D-352 „Dėl žemės ūkio ministro 2004 m. lapkričio 29 d. įsakymo Nr. 3D-633 „Dėl komandiruočių Lietuvos Respublikos teritorijoje įforminimo tvarkos“ pakeitimo“, [...] Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2018-06-27 įsakymu Nr. 3D-425 „Dėl žemės ūkio ministro 2012 m. birželio 13 d. įsakymo Nr. 3D-416 „Dėl Žemės ūkio ministerijos ir jos valdymo srities įstaigų ir įmonių tarnybinių komandiruočių į užsienį“ pakeitimo“ [...]“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta)

2.2. „[...] Atskirai teikiame priedu LR STT poziciją šiuo klausimu. Viešai skelbti informaciją apie valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų tarnybines komandiruotes ir nurodyti komandiruotės tikslą, išlaidas bei rezultatą – privalu.“

2.3. „Atskirai teikiame priedu LR Valstybės kontrolės poziciją šiuo klausimu. Viešai skelbti informaciją apie valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų tarnybines komandiruotes ir nurodyti komandiruotės tikslą, išlaidas bei rezultatą – privalu. [...]“

2.4. „[...] Atskirai teikiame priedu Valstybės tarnybos departamento poziciją šiuo klausimu. Viešai skelbti informaciją apie valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų tarnybines komandiruotes ir nurodyti komandiruotės tikslą, išlaidas bei rezultatą - privalu.“

2.5. „Atskirai teikiame priedu ŽŪM poziciją šiuo klausimu. Cituojame ŽŪM atsakymą „[...] Pagal galiojantį Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. gegužės 30 d. nutarimą Nr. 507 „Dėl Personalo administravimo funkcijų centralizuoto atlikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ Nacionalinis bendrųjų funkcijų centras yra atsakingas už darbuotojų tarnybinių komandiruočių ataskaitų suvedimą į Valstybės tarnybos valdymo informacinę sistemą ir (ar) Įstaigos personalo administravimo informacinę sistemą. 2019 m. liepos 1 d. ministerija raštu kreipėsi į Nacionalinį bendrųjų funkcijų centrą su raginimu užtikrinti, kad pateiktos komandiruočių ataskaitos būtų pavišintos laiku.“

2.6. „Keista - visos institucijos pritaria viešai skelbti informaciją apie valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų tarnybines komandiruotes ir nurodyti komandiruotės tikslą, išlaidas bei rezultatą - privalu - tačiau informacijos nėra.“

2.7. „Galima būtų teigti, kad Žemės ūkio ministerija Žuvininkystės skyriaus vadovės asmenyje (tiesiogiai atsakingos už skyriaus darbo organizavimą pagal tarnybines nuostatas) komandiruočių ataskaitas teikia - tačiau, Nacionalinis bendrųjų funkcijų centras - akivaizdžiai, netinkamai atlieka savo funkcijas ir galimai bando slėpti valdininkų keliones tiek Lietuvoje, tiek užsienyje, nes net ir tam tikslui įkūrus šią instituciją 2018-06-29, prievolei viešinti valdininkų keliones atsiradus žymiai anksčiau - tai yra dar 2015 metais LR STT deklaruojant apie priemonės įvykdymą, ŽŪM nuomone piktybiškai nedaro iki šiol ir 2019 m. liepos 1 dieną ji kreipėsi su raginimu į Nacionalinį bendrųjų funkcijų centrą tinkamai atlikti valstybės deleguotas funkcijas ir valstybės tarnybos įstatyme deklaruotas prievoles - tai yra atlikti darbą tinkamai ir laiku.“

2.8. „Keista. Deja informacijos nėra iki šiol. Praėjo 26 dienos po raginimo. Tuo galima įsitikinti atsivertus Valstybės tarnybos departamento tinklapį (tikslu išvengti bereikalingų diskusijų, puslapių fotografijos su data ir laiku padarytos ir yra dispozicijoje. Deklaruotų komandiruočių nėra). Jame dedamos „kitų“ institucijų komandiruotės Lietuvoje ir užsienyje, tik ne Žemės ūkio ministerijos ir tik ne Žuvininkystės skyriaus <http://portalas.vtd.lt/lt/4/vtd-web-servisai/vtdkomandiruoteslist-598.html>.“

2.9. „Akivaizdžiai informacija neteikiama ir ministerijos interneto svetainėje (tikslu išvengti bereikalingų diskusijų, puslapių fotografijos su data ir laiku padarytos ir yra dispozicijoje. Deklaruotų komandiruočių nėra).“

3. Pareiškėjo atstovas skunde Seimo kontrolieriaus prašo:

3.1. „Tirti pareiškėjo skundą dėl Žemės ūkio ministerijos Žuvininkystės skyriaus vadovės A. R. - P. [*pastaba*: asmens duomenys neskelbtini] įžūlaus piktnaudžiavimo tarnybine padėtimi, biurokratizmo ar kitaip pažeidžiamų žmogaus teisių ir laisvių viešojo administravimo srityje - pagal pateiktą faktinę medžiagą.“

3.2. „Pažaboti įžūlią valstybės tarnautoją - dirbančią Žemės ūkio ministerijoje Žuvininkystės skyriaus vadovės pareigose ir įpareigoti pavišinti informaciją sietiną su tarnybinėmis komandiruotėmis teisės aktų nustatyta tvarka, informuojant pareiškėją apie tarnybinio tyrimo rezultatus.“

TYRIMAS IR IŠVADOS

Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

4. Iš Pareiškėjo atstovo kartu su skundu pateiktų dokumentų nustatyta:

4.1. Valstybės tarnybos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau vadinama ir VTD), atsakydamas į Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos persiūtą Pareiškėjo atstovo 2019 m. liepos 2 d. kreipimąsi dėl informacijos pateikimo, Pareiškėjui, be kita ko, nurodė:

„[...] Atkreiptinas dėmesys, kad Valstybės tarnybos departamentas pagal Planą [*pastaba*: Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2015-2025 metų programos įgyvendinimo 2015-2019 metų tarpinstitucinis veiklos planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. birželio 17 d. nutarimu Nr. 648 „Dėl Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2015-2025 metų programos įgyvendinimo 2015-2019 metų tarpinstitucinio veiklos plano patvirtinimo“] yra įpareigotas viešai skelbti su komandiruotėmis susijusią informaciją, t. y. užtikrinti tinkamą VATIS funkcionavimą. Plano rezultatų stebėseną atlieka Specialiųjų tyrimų tarnyba. Atsižvelgiant į tai, Valstybės tarnybos departamentas nėra įgaliotas tikrinti ir/ar įpareigoti įstaigas pateikti duomenis apie komandiruotes, tai ne kartą buvo akcentavusios ir įstaigos, turinčios prievolę pateikti informaciją apie komandiruotes. Pažymime, kad Valstybės tarnybos departamentas

nuolat primena įstaigoms apie jų prievolę teikti informaciją apie komandiruotes bei teikia atitinkamas ataskaitas Specialiųjų tyrimų tarnybai. [...]“;

4.2. Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė 2019 m. liepos mėn. rašte [*pastaba*: Pareiškėjo Seimo kontrolieriui pateiktoje Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės rašto kopijoje tiksli data ir registracijos numeris nenurodyti] Pareiškėjui, be kita ko, nurodė:

„[...] Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015-06-17 nutarimu Nr. 648 patvirtintame Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2015-2025 metų programos įgyvendinimo 2015-2019 metų tarpinstituciniame veiklos plane numatyta 1.1.10 priemonė - viešai skelbti informaciją apie darbuotojų tarnybines komandiruotes: nurodyti komandiruotės tikslą, išlaidas bei rezultata (atsakingas vykdytojas - Valstybės tarnybos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos). Ši informacija turi būti įvedama į Valstybės tarnybos valdymo informacinę sistemą, iš kurios duomenys automatiškai patenka į Valstybės tarnybos portalą. Su informacija apie ŽŪM darbuotojų komandiruotes galima susipažinti Valstybės tarnybos internete svetainėje <http://portalas.vtd.lt/lt/4/vtd-web-servisai/vtdkomandiruoteslist-598.html>. [...]“;

4.3. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos rašte Pareiškėjui „Dėl tarnybinių komandiruočių ataskaitų viešinimo, dėl Žuvininkystės skyriaus vadovės A. R. – P. kompetencijos vertinimo“ [*pastaba*: Pareiškėjo Seimo kontrolieriui pateiktoje Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos rašto kopijoje tiksli data ir registracijos numeris nenurodyti], atsakant į jo minėtajai institucijai 2019 m. birželio 25 d. pateiktą kreipimąsi, be kita ko, buvo nurodyta:

„[...] komandiruočių atsiskaitymo tvarka yra išdėstyta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2018 m. birželio 27 d. įsakyme Nr. 3D-425 „Dėl Žemės ūkio ministerijos darbuotojų ir ministerijos valdymo sričiai priskirtų biudžetinių įstaigų, viešųjų įstaigų ir valstybės įmonių vadovų tarnybinių komandiruočių į užsienį“. Įsakyme nurodoma, kad valstybės tarnautojai ne vėliau kaip per 3 darbo dienas po komandiruotės pateikia raštu pasirašytą tarnybines komandiruotės ataskaitą Teisės ir personalo padaliniiui ją registruoti ir saugoti byloje, o komandiruočių ataskaitų kopijas - Nacionaliniam bendrųjų funkcijų centrui.

Pagal galiojančią Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. gegužės 30 d. nutarimą Nr. 507 „Dėl Personalo administravimo funkcijų centralizuoto atlikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ Nacionalinis bendrųjų funkcijų centras yra atsakingas už darbuotojų tarnybinių komandiruočių ataskaitų suvedimą į Valstybės tarnybos valdymo informacinę sistemą ir (ar) Įstaigos personalo administravimo informacinę sistemą. 2019 m. liepos 1 d. ministerija raštu kreipėsi į Nacionalinį bendrųjų funkcijų centrą su raginimu užtikrinti, kad pateiktos komandiruočių ataskaitos būtų paviešintos laiku. [...]“

5. Seimo kontrolieriaus pagal Pareiškėjo skundą pradėto tyrimo metu patikrinus skunde nurodytas aplinkybes dėl galimai neskelbiamos informacijos apie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos tarnautojų tarnybines komandiruotes buvo nustatyta:

5.1. 2019 m. rugpjūčio 7 d. tikrinant VTD interneto tinklalapyje <http://portalas.vtd.lt/lt/4/vtd-web-servisai/vtdkomandiruoteslist-598.html> skelbiamą informaciją apie valstybės ir savivaldybių institucijų tarnautojų tarnybines komandiruotes bei atliekant paiešką dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos tarnautojų įvykusių tarnybinių komandiruočių paskelbimo / nepaskelbimo, minėtame interneto tinklalapyje informacija apie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos tarnautojų tarnybines komandiruotes buvo skelbiama (nurodyti duomenys apie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos tarnautojų komandiruotes Lietuvos Respublikoje ir užsienio valstybėse nuo 2016 m. liepos 10 d. iki 2019 m. liepos 27 d.);

5.2. 2019 m. rugpjūčio 7 d. tikrinant Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos interneto tinklalapyje www.zum.lrv.lt patalpintą informaciją nebuvo rasta viešai skelbiamų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos tarnautojų tarnybinių komandiruočių ataskaitų.

Tyrimui reikšmingos teisės aktų nuostatos

6. Lietuvos Respublikos įstatymai

6.1. Seimo kontrolierių įstatymo:

„2 straipsnis. *Pagrindinės šio įstatymo sąvokos*

1. Biurokratizmas – tokia pareigūno veika, kai vietoj reikalų sprendimo iš esmės laikomasi nereikalingų ar išgalvotų formalumų, nepagrįstai atsisakoma spręsti pareigūno kompetencijai priklausančius klausimus, vilkinama priimti sprendimus ar atlikti savo pareigas bei kitaip blogai ar netinkamai valdoma (atsisakoma informuoti asmenį apie jo teises, sąmoningai pateikiamas klaidinantis ar netinkamas patarimas ir t. t.). Biurokratizmu taip pat laikomas toks pareigūnų darbas, **kai nevykdomi arba blogai vykdomi įstatymai ar kiti teisės aktai.**

[...]

3 straipsnis. *Seimo kontrolierių veiklos tikslai*

Seimo kontrolierių veiklos tikslai:

1) ginti žmogaus teisę į gerą viešąjį administravimą, užtikrinantį žmogaus teises ir laisves, prižiūrėti, ar valdžios įstaigos vykdo pareigą tinkamai tarnauti žmonėms;

[...]

13 straipsnis. *Skundų pateikimas*

1. Pareiškėjas turi teisę pateikti Seimo kontrolieriui skundą dėl pareigūnų piktnaudžiavimo ar biurokratizmo, jei mano, kad **tuo buvo pažeistos jo teisės ir laisvės.** [...]“

6.2. Viešojo administravimo įstatymo:

„3 straipsnis. *Viešojo administravimo principai*

Viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujasi šiais principais:

[...]

10) **skaidrumo.** Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjekto veikla turi būti vieša, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus; [...]“

7. Kiti teisės aktai

7.1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. gegužės 30 d. nutarimu Nr. 507 patvirtintame Personalo administravimo funkcijų centralizuoto atlikimo tvarkos apraše numatyta:

„[...] 57. Iš Įstaigos gavęs komandiruotės ataskaitos kopiją, Centras ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo informacijos gavimo **duomenis apie komandiruotę suveda į Valstybės tarnybos valdymo informacinę sistemą ir (ar) Įstaigos personalo administravimo informacinę sistemą.**“

7.2. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2019 m. birželio 7 d. įsakymu Nr. 3D-352 „Dėl žemės ūkio ministro 2004 m. lapkričio 29 d. įsakymo Nr. 3D-633 „Dėl komandiruočių Lietuvos Respublikos teritorijoje įforminimo tvarkos“ pakeitimo“ (su vėlesniais pakeitimais) patvirtintame Komandiruočių Lietuvos Respublikos teritorijoje įforminimo tvarkos apraše numatyta:

„[...] 30. Už personalo administravimą atsakingas padalinys **kiekvieną ketvirtį ministerijos interneto svetainėje skelbia informaciją apie praėjusio ketvirčio komandiruočių Lietuvos Respublikos teritorijoje rezultatus.**“

7.3. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2018 m. birželio 27 d. įsakymu Nr. 3D-425 „Dėl žemės ūkio ministro 2012 m. birželio 13 d. įsakymo Nr. 3D-416 „Dėl Žemės ūkio ministerijos ir jos valdymo srities įstaigų ir įmonių tarnybinių komandiruočių į užsienį“ pakeitimo“ (aktuali akto redakcija, galiojanti nuo 2018 m. liepos 3 d.) patvirtintame įsakyme „Dėl žemės ūkio ministerijos darbuotojų ir ministerijos valdymo sričiai priskirtų biudžetinių įstaigų, viešųjų įstaigų ir valstybės įmonių vadovų tarnybinių komandiruočių į užsienį“ nurodyta:

„[...] 1.21. Ministerijos padaliniai, nurodyti 1.16 ir 1.18 papunkčiuose, atsižvelgdami į parengtas ataskaitas, ir Teisės ir personalo padalinys, atsižvelgdamas į turimus duomenis apie ministerijos valdymo sričiai priskirtų įstaigų ir įmonių vadovų užsienio komandiruotes, parengia ir

kiekvieną ketvirtį ministerijos interneto svetainėje paskelbia praėjusio ketvirčio informaciją apie įvykusių komandiruočių rezultatus.“

8. Teismų praktika

Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2008 m. sausio 22 d. nutarime, priimtame byloje Nr. 24/07, nurodyta:

„[...] Visuotinai pripažįstama, kad skaidrumas, kaip viešosios valdžios institucijų ir pareigūnų veiklos principas, suponuoja informacijos sklaidą ir komunikavimą, atvirumą ir viešumą (tiek, kiek tai nekenkia kitoms teisės saugomoms vertybėms), atskaitingumą atitinkamai bendruomenei ir sprendimus priimančių pareigūnų atsakomybę už tuos sprendimus, taip pat tai, kad priimami sprendimai turi būti pagrįsti, aiškūs, kad juos, iškilus reikalui, būtų galima racionaliai motyvuoti; kiti asmenys turi turėti galimybę tuos sprendimus nustatytą tvarka ginčyti. Skaidrumas sietinas su dalyvaujama demokratija, informacijos laisve, galimybe piliečiams ir kitiems asmenims kritikuoti valdžios įstaigų veiklą. Valstybės tarnybos skaidrumas yra būtina prielaida neįsigalėti korupcijai, protekcionizmui, vienu asmenų diskriminavimui ir privilegijų teikimui kitiems, užkirsti kelią piktnaudžiavimams valdžia, taigi ir būtina prielaida žmonėms pasitikėti viešosios valdžios institucijomis ir apskritai valstybe. [...]“

Tyrimo išvados

9. Atsižvelgiant į Pareiškėjo atstovo skunde nurodytas aplinkybes, jog informacija apie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos tarnautojų tarnybines komandiruotes neskelbiama tiek VTD interneto tinklalapyje, tiek pačios skundžiamos institucijos interneto tinklalapyje, Seimo kontrolierius šio tyrimo išvadas pateiks šiais aspektais:

9.1. dėl informacijos apie tarnautojų tarnybines komandiruotes (ne)pateikimo VTD ir jos viešo (ne)paskelbimo;

9.2. dėl tarnautojų tarnybinių komandiruočių ataskaitų (ne)paskelbimo Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos interneto tinklalapyje.

Dėl informacijos apie tarnautojų tarnybines komandiruotes (ne)pateikimo VTD ir jos viešo (ne)paskelbimo

10. Įvertinęs Pareiškėjo atstovo skundo tyrimo metu surinktą informaciją, o taip pat teisinį reglamentavimą, pacituotą pažymos 6-7 punktuose, susijusius su Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos pareigūnų veiksmais teikiant VTD informaciją apie tarnautojų tarnybines komandiruotes, Seimo kontrolierius daro šias išvadas:

10.1. nors Pareiškėjo atstovas skunde Seimo kontrolieriaus prašo tirti Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos Žuvininkystės skyriaus vedėjos veiksmus, kaip tikėtina, dėl informacijos ir (ar) ataskaitų apie tarnybines komandiruotes nepateikimo teisės aktų nustatyta tvarka, tačiau savo skunde nepateikia konkrečių minėtosios tarnautojos neveikimą įrodančių aplinkybių, pagrindų bei įrodymų. Be to, remiantis Seimo kontrolierių įstatyme apibrėžtais skundų pateikimo Seimo kontrolieriams pagrindais (pažymos 6.1 punktas), Pareiškėjo atstovas skunde Seimo kontrolieriui nenurodė, kokie konkrečiai Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos Žuvininkystės skyriaus vedėjos veiksmai (neveikimas) sąlygojo konkrečius Pareiškėjo teisių ir (ar) laisvių pažeidimus. Asmens teisių ir (ar) laisvių pažeidimo pareiškėjo skunde nenurodymas ir konkrečių valstybės ar savivaldybės institucijos tarnautojo veiksmų (neveikimo) neįvardinimas, nesukuria Seimo kontrolieriui teisinio pagrindo vertinti konkretaus pareigūno veiksmų (neveikimo) tinkamo viešojo administravimo aspektu. Tuo remiantis, Pareiškėjo atstovo skunde nurodytas prašymas tirti Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos Žuvininkystės skyriaus vedėjos veiksmus šio tyrimo metu negali būti tenkinamas;

10.2. Pareiškėjo atstovo skunde teigiama, kad, nors teisės aktai įpareigoja institucijas viešai skelbti informaciją apie valstybės tarnautojų tarnybines komandiruotes, tačiau VTD interneto

tinklalapyje tokia informacija nėra skelbiama (pažymos 2.8 punktą). Pažymėtina, kad šią informaciją Pareiškėjo atstovas skunde tik nurodė, tačiau jos nepagrindė jokiais tą patvirtinančiais įrodymais. Tuo metu tikrinant Pareiškėjo atstovo nurodytą informaciją Seimo kontrolieriaus atliekamo tyrimo metu, buvo nustatyta, kad informacija apie valstybės tarnautojų tarnybines komandiruotes VTD interneto tinklalapyje yra skelbiama (pažymos 5.1 punktą). Atsižvelgus į tai, konstatuoti, jog šiuo metu Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos atsakingi tarnautojai neteikia informacijos VTD apie valstybės tarnautojų tarnybines komandiruotes nėra pagrindo;

10.3. pastebėtina, kad informacijos apie valstybės tarnautojų tarnybines komandiruotes viešo skelbimo procesas, remiantis Personalo administravimo funkcijų centralizuoto atlikimo tvarkos aprašo nuostatomis (pažymos 7.1 punktą), yra susijęs tiek su institucijų pareiga pateikti VTD informaciją apie tarnautojų tarnybines komandiruotes, tiek su VTD pareiga paskelbti šią informaciją Valstybės tarnybos valdymo informacinėje sistemoje ir (ar) Įstaigos personalo administravimo informacinėje sistemoje. Tačiau pabrėžtina, kad Seimo kontrolierius to nevertina, nes šios pareigos (ne)įgyvendinimas yra susijęs su tam tikrų faktinių aplinkybių nustatymo, o ne teisinio vertinimo, ką pagal Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymu priskirtą kompetenciją yra įgaliojti vertinti Seimo kontrolieriai, klausimu. Nepaisant to, Seimo kontrolierius pabrėžia, kad Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija privalo užtikrinti, kad informacija apie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos tarnautojų tarnybines komandiruotes VTD būtų pateikiama sistemingai ir laiku, nuolat kontroliuojant jos (ne)paskelbimo Valstybės tarnybos valdymo informacinėje sistemoje faktus, o ne tik asmenų paklausimų į instituciją pagrindu (pažymos 4.3 punktą).

11. Remiantis aukščiau išdėstytu, Seimo kontrolierius konstatuoja, kad Pareiškėjo atstovo skunde nurodytos aplinkybės dėl informacijos apie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos tarnautojų galimą neveikimą neužtikrinant informacijos apie tarnautojų tarnybines komandiruotes nepateikimo VTD nepasitvirtino, todėl, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punktu, ši skundo dalis atmetama kaip nepagrįsta.

Dėl tarnautojų tarnybinių komandiruočių ataskaitų (ne)paskelbimo Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos interneto tinklalapyje

12. Vertindamas Pareiškėjo atstovo skunde nurodytas aplinkybes dėl galimai Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos interneto tinklalapyje neskelbiamų tarnautojų tarnybinių komandiruočių ataskaitų, Seimo kontrolierius pažymi, jog Pareiškėjo atstovo skundo tyrimo metu minėtosios faktinės aplinkybės pasitvirtino (pažymos 5.2 punktą). Pažymėtina, kad iki šios Seimo kontrolieriaus pažymos surašymo dienos nauji duomenys, kad Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos interneto tinklalapyje yra skelbiamos tarnautojų tarnybinių komandiruočių ataskaitos, nebuvo nustatyti.

Atsižvelgdamas į tai, Seimo kontrolierius pabrėžia, kad viešojo administravimo subjektai savo veikloje be kitų viešojo administravimo principų privalo vadovautis ir skaidrumo principu, reiškiančiu, kad viešojo administravimo subjekto veikla turi būti vieša (pažymos 6.2 punktą). Būtent šio principo svarbą yra pabrėžęs ir Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, nurodydamas, jog viešojo administravimo skaidrumas sąlygoja žmonių pasitikėjimą viešosios valdžios institucijomis bei pačia valstybe apskritai (pažymos 8 punktą). Taigi, tinkamas skaidrumo principo įgyvendinimas sietinas su valstybės ar savivaldybių institucijų atskaitomybe prieš visuomenę dėl savo vykdomos veiklos. Taigi, ataskaitų apie tarnautojų tarnybines komandiruotes skelbimas yra viena iš skaidrumo principo įgyvendinimo formų. Be to, nagrinėjamu atveju yra svarbu ir tai, kad Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos tarnautojų tarnybinių komandiruočių ataskaitų privalomas pateikimas yra įtvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymuose, įsakmiai numatant, kad informacija apie praėjusio ketvirčio komandiruočių rezultatus tiek Lietuvos Respublikos teritorijoje, tiek užsienyje turi būti privalomai skelbiama (pažymos 7.2 ir 7.3 punktai). Visa tai patvirtina, jog Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos

tarnautojų tarnybinių komandiruočių ataskaitų pateikimo tvarka, kaip skaidrumo principo įgyvendinimo forma, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose yra numatyta, tačiau nėra realiai įgyvendinama. Seimo kontrolierius pabrėžia, kad tokia situacija laikytina neleistina, nes teisės aktuose numatyti įpareigojimai institucijos tarnautojų privalo būti vykdomi, o to nedarant, atsiranda pagrindas konstatuoti esant institucijos tarnautojų biurokратиškus veiksmus, kaip jie apibrėžiami Seimo kontrolierių įstatyme (pažymos 6.1 punktas). Tuo remiantis akcentuotina, jog nagrinėjamu atveju paaiškėjusi situacija, kai Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos interneto tinklalapyje tarnautojų tarnybinių komandiruočių ataskaitos nėra skelbiamos, negalima, todėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos vadovybė privalo nedelsiant imtis veiksmų susidariusiai padėčiai ištaisyti.

13. Remdamasis tuo kas išdėstyta, Seimo kontrolierius daro išvadą, kad ši Pareiškėjo atstovo skundo dalis pripažintina pagrįsta.

SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAI

14. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius nusprendžia asociacijos „A“ skundą dalyje dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos tarnautojų veiksmų (neveikimo), kai informacija apie tarnautojų tarnybines komandiruotes nepateikiama VTD ir ji neskelbiama viešai, atmesti.

15. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius nusprendžia asociacijos „A“ skundo dalį dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos tarnautojų veiksmų (neveikimo), kai tarnautojų tarnybinių komandiruočių ataskaitos neskelbiamos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos interneto tinklalapyje, pripažinti pagrįsta.

SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJOS

16. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 14 ir 17 punktais, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius **Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministrui** rekomenduoja:

16.1. įpareigoti atsakingus Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos tarnautojus neatidėliotinai imtis reikiamų veiksmų, kad Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos interneto tinklalapyje www.zum.lrv.lt būtų viešai skelbiamos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos tarnautojų tarnybinių komandiruočių ataskaitos;

16.2. imtis veiksmų užtikrinant, kad ateityje Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija laiku ir tinkamai teiktų informaciją Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos departamentui prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos apie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos tarnautojų tarnybines komandiruotes, kad ši informacija teisės aktų nustatytais terminais galėtų būti skelbiama Valstybės tarnybos valdymo informacinėje sistemoje.

Primename, kad Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta, jog informacija apie siūlymų (rekomendacijų) išnagrinėjimą Seimo kontrolieriui turi būti pateikiama nedelsiant priėmus sprendimus dėl priemonių, kurių bus imamasi, atsižvelgiant į Seimo kontrolieriaus siūlymą (rekomendaciją), **bet ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.**

Seimo kontrolierių Augustiną Normantą pavaduojanti
Seimo kontrolierė

Milda Vainiutė